

O B Ě Ž N Í K

České katolické misie

Ročník XIII

Paříž

Číslo 2

březen-duben 1982

ZMRTVÝCHVSTÁNÍ

Mluvit o Kristově zmrtvýchvstání s někým, kdo nevěří v Boha (nebo v Boha věří, ale není křesťan) je věc nesnadná. To na sobě zakusil jistě každý, kdo se o to někdy pokusil tak, jak nám to naše víra ukládá. A nejen to - takový rozhovor nezbytně člověka ponoří do úvah, týkajících se naší vlastní, osobní víry. Proslulé francouzské rčení sice říká, že *de là réflexion naît l'action*, ale v daném případě je tomu každopádně spíše naopak. Veškeré lidské uvažování ostatně vychází ze zkušenosti, opírá se o to, co proniká prostřednictvím našich smyslů, našeho vnímání, z vnějšího světa do naší mysli.

Bez tohoto materiálu si činnost lidského mozku těžko dovedeme představit; celá činnost lidského intelektu se opírá o zkušenost. Čím častěji se ten který jev opakuje, tím "normálnější" a *jistější* se jeví lidskému "zdravému rozumu". Sotva kdo z nás bude například očekávat zítra východ slunce na západě, nikoho nenapadne se těšit, že např. od zítřka přestane stárnout a naopak začne zpětně mládnout. Zkušenost nás učí, že slunce vždy vychází na východě a že každý člověk stárne.

2

Zkušenost nás dále učí, že na konci procesu stárnutí nás všechny očekává smrt - jakmile ale křesťan v tomto bodě naváže prohlášením křesťanské víry o zmrtvýchvstání, nachází se *mimo* prostor lidské zkušenosti. Nikdo z nás zmrtvýchvstání neviděl ani sám nezažil. A dokonce tedy tvrzení "člověk vstane z mrtvých jako Kristus" přímo naší lidské zkušenosti *odporuje*. A zde je kořen všech obtíží mluvení o ústředním bodu křesťanské víry!

Představte si na okamžik, že jednoho rána, když vyjdete ze dveří vašeho pokoje, nevstoupíte do chodby nebo na schodiště, na které jste zvyklí, ale že se z ničeho nic najednou ocitnete na břehu oceánu! Prostě bude za dveřmi místo obvyklé chodby pláž, na kterou budou dorážet mořské vlny ...Absurdní myšlenka, řeknete. A přece - opírá se vaše jistota, že něco takového není možné, o něco jiného, než o stonásobnou zkušenost, která stonásobně potvrzuje, že prostě *doposud vždycky* byla za dveřmi chodba a ne moře??

Opusťme další možné a zajímavé úvahy o oceánu za našimi dveřmi a vraťme se k naší víře ve Vzkříšení. Je to víra, která našim tisícinásobným zkušenostem z viditelného světa (a ten je našim jediným světem, dokud žijeme na této zemi!) zjevně odporuje. Lidská zkušenost nedosáhne dále, než za pohřeb a rozpad těla. Pokud se budeme opírat o ni, jak to činíme v celém našem životě, stěží se budeme moci odvážit dále, než ke hrobu, v našich úvahách. Doufat v nový život po smrti není samo o sobě vzato snazší, než doufat, že jednou vystoupíme z našeho pokoje na břeh oceánu, místo do obvyklé chodby.. Přesněji řečeno, v takové situaci se nachází člověk, kterému schází jakákoliv *zkušenost* se zmrtvýchvstáním, s přerodem takového druhu.

A právě proto je tak důležité, křesťansky žít po celý život! Je to totiž jediný způsob, jak se podílet na zkušenosti těch, od kterých jsme naši víru přijali - a je to také jediný způsob, jak udělat osobní zkušenost s tím, o čem naše víra mluví, když hlásá vzkříšení těla. Kristus upozorňuje své učedníky, že jít za ním znamená jít cestou křížovou; na této cestě ale nescházejí ani okamžiky, ve kterých se jako v záblesku světla Boží milosti zjeví něco mimozemského - něco, co nám vydává svědectví o existenci světa Božího. Člověk zakouší nejen co to znamená trpět ve světě, ale také co to znamená vítězit nad ním. Takovou zkušeností v pravém slova smyslu je každé, byť

sebemenší vítězství nad sobectvím, zároveň zkušeností odumírání starého tělesného člověka a zrodu člověka nového, který není z tohoto světa. Čím pak je tato zkušenost hlubší, čím je vítězství nad sobectvím větší, tím je i pevnější přesvědčení, že život s Bohem je možný trvale. Tomuto přesvědčení právě říkáme *víra*.

K takovéto víře ve zmrtvýchvstání se ovšem snáze propracuje člověk schopný účinně přemáhat zlo v sobě a okolo sebe v jeho každodenních podobách, než velký myslitel-teolog, který přemýšlí tak trochu někde v závěťí.

V tomto smyslu tedy opravdu platí, že je *napřed čin*, a teprve potom, v návaznosti na něj, přichází *myšlenka*. Víra se tedy rodí z činů a nikoliv činy z víry.

*Soud pak záleží v tomto: Světlo přišlo na svět,
ale lidé měli raději
tmu než světlo, proto-
že jejich skutky
byly zlé*

(Jn 3, 19)

NEZAPOMEŇTE SI POZNAČIT

10. dubna - v 18 hod 00 přesně

začátek obřadů Bílé Soboty
a po něm slavnost VZKRÍŠENÍ

Přijďte s námi oslavit největší křesťanský
svátek v roce!

(viz také náš program na
poslední stránce Oběžníku!)

Velikonoce mých dětí

Oblaka, z nichž náhle tmí se
divoce letí nad březnem.
Z balvanů, mlh mračen a hlíny smísen
nabíhá těžce jejich sen.

To před jarem stůnou. Vlá do oken chochol smrčín
a s mraky na schovávanou si slunce hraje.
Zas pěkně. Zas déšť. Nepokojně tak víchr hučí
v jabloních na zahradě.

Pak roste světlo. Po ránu slunce pašijové
mezi okny sune se slavně a tiše přec.
Aleluja. Nad zemí novou to světlo nové.
Zastřena slávou každá věc.

To potoky běží obnažené a s větví holých
bez hnutí visí rouno jehněd.
Aleluja. Křížují cesty prázdná polí,
jdou skřiváncím tichem, jež mluví zjevně.

I pro ně už bylo. A bude: daleká cesta, čas krátký,
čas krátký.
Ať kamkoli, dál sotva než k prázdnému hrobu cesta jde.
Ať odkudkoli, ó Kriste, kéž neztratí cestu zpátky
v zářící ráně tvé.

(Dům Strach, sbírka básní
J. Zahradníčka. Vyšlo v
68 Publishers, Toronto 1981)

V březnu a dubnu si připomínáme

6. 3. 1282 zemřela bahosl. Anežka Česká, zakladatelka prvního kláštera klarisek u nás (v Praze na Františku), zakladatelka řádu křížovníků s červenou hvězdou
12. 3. 1917 začala v Rusku tzv "únorová revoluce"
13. 3. 1977 zemřel filozof J. Patočka
22. 3. 1832 zemřel velký básník a spisovatel J.W. Goethe
25. 3. 1957 byla v Římě podepsána dohoda o utvoření Evropského Hospodářského Společenství, zvaného francouzsky *Marché commun*
28. 3. 1592 se narodil v Nivnice na Moravě J. Á. Komenský
28. 3. 1607 se narodil v Praze V. Hollar
2. 4. 1917 se staly české legie v Rusku samostatným vojenským útvarem
7. 4. 1962 zemřel spisovatel J. Durych
15. 4. 1947 byl v Bratislavě odsouzen k smrti J. Tiso
19. 4. 1967 zemřel K. Adenauer
30. 4. 1912 zemřel hudební skladatel F. Křoch

Na letošní rok připadá *osmisté výročí narození velikého reformátora církve, apoštola evangelické chudoby a tvůrce františkánského řádu, sv. Františka z Assisi.*

Před pěti lety, na jaře 1977, rozpoutaly radio, tisk a televize v Československu obrovskou kampaň proti právě zrozené *CHARTĚ ??*, která od té doby vstoupila do podvědomí nejen našeho, ale i světového veřejného mínění.

6

N. Terlecký, O časech a o počasí
(výňatek)

Ovšemže nemusíme hned malovat čerta na zeď, ale na druhé straně není moc moudré malovat na zeď ani anděla, a to vědí spíš futurologové než teologové.

A už jsme se dostali na nejistou půdu mimo minulý a přítomný čas. Futurologové se pokoušejí uhodnout budoucnost podle vývoje vědy a techniky, tedy docela rozumně a vážně a to je správné. Jenže jeden z nejstarších futurologů, Plato, který byl také sociologem a politikem, se pokoušel předpovídat budoucnost nezávisle na vývoji vědy a techniky. Ten věděl už dávno, že absolutní monarchie nebo diktatura jiného typu, přechází postupem času v oligarchii a ta zase se musí jednou rozplynout v demokracii, která je prý nejlepší vládní formou. Víme však ze zkušenosti, že co je dobré, nemůže trvat příliš dlouho a taky podle Platona se musí každá demokracie zvrhnout jednou v anarchii a pak v diktaturu. Nemusíme brát Platona vážně, ten přece žil v době, kdy nebyly ještě ani atomové bomby ani futurologové. Ale když ho přesto bereme vážně, neměli bychom se moc divit, kdyby se z demokracie unavená Evropa jednou rozpustila v anarchii a lidi by začali toužit po vládě silné ruky. A pak by přirozeně přišla Pevná Ruka.

Je tedy docela možné, že za takových třicet nebo padesát let bude v Evropě diktatura a eurokomunistická strana začne ve jménu rozumu pronásledovat nerozumné lidi, tedy křesťany, židy a mohamedány. Je docela možné, že za takových třicet nebo padesát let bude Sovětský Svaz a Lidové demokracie už natolik demokratické, že z jednostranně myslící Evropy tam začnou utíkat nejen křesťané, židé a mohamedáni, ale i jiní sobodně myslící lidé. Podle Platona prosím, ne podle Karla Marxe.

Takový pitomý nápad! Jenže skoro každý nápad je ze začátku pitomý. A když tento nápad není docela pitomý, pak se může jednou stát, že papež bude nucen prchnout do Sovětského Svazu a snad spolu s pravoslavnou církví založí v Moskvě "Třetí Řím". Ne podle Platona ani ne podle Karla Marxe, ale jen podle proroctví jakéhosi mnicha Philopheje který žil v Rusku v patnáctém století po Kristu.

Pak bude ovšem správné, že papež je neomylný. Pronásledování křesťanů v Evropě bude určitě potřebovat jasné

a jednoznačné slovo zástupce Ježíše Krista a to slovo bude platné pro všechny křesťany. Taky pro Hanse Kunga.

Samozřejmě že nemusíme zatím malovat čerta na zeď. Vždyť máme ještě docela hezkou demokracii a hezké počasí i když počasí dnes není zrovna moc hezké.

Pana Terleckého pravděpodobně brzy zase mezi námi uvítáme - už se všichni těšíme!

Zajímavosti z domova a ze světa

Dva filmy českých autorů přicházejí do francouzských kin. První z nich, *RAGTIME* Miloše Formana předcházela impozantní reklama, hodná proslulého autora *Přeletu nad kukaččím hnízdem*. Druhý z nich, *CUTTER'S WAY* Ivana Passera zato přijala francouzská filmová kritika mnohem příznivěji. V *Le Monde* napsali, že to je *bezpochyby nejoriginálnější pohled na americkou společnost, který do našich kin přibyl přes Atlantik od poslední války*. Také renomovaný časopis *Télérama* mu věnuje dvě stránky se třemi fotografiemi.

Kacířské eseje (Essais hérétiques) Jana Patočky - vyšly v překladu Eriky Abrams s předmluvou P. Ricoeur-a v nakladatelství Verdier. Časopis *La Quinzaine Littéraire* (č. 364) řadí Patočku ve své jednostránkové recenzi za Komenského a Masaryka.

Jak jsem obsluhoval anglického krále (Moi qui ai servi le roi d'Angleterre) Bohumila Hrabala vyšla v překladu Mileny Braud v nakladatelství Robert Laffont a v časopise *Lire*, který řídí Bernard Pivot, byla zařazena mezi dvacítku nejlepších knih roku 1981.

V dalším z procesů s angažovanými křesťany v Československu byl mj odsouzen k dalšímu trestu P. Frant. *Litna TJ*, který tak má před sebou celkem 6 let vězení. Zároveň proběhla policejní razie mezi katolíky v Olomouci se zaměřením zvláště na mladé lidi.

Exilovým tiskem proběhla zpráva o podivných okolnostech smrti Pavla Šejdy, mladého studenta, těsně před svatbou. P. Šejda patřil mezi angažované křesťany na Moravě a v loňském roce mu byla nečekaně povolena návštěva u jeho strýce, nám dobře známého P. Tomáše Špidlíka TJ. Dva dny po návratu z Říma zmizel a byl pak nalezen dětmi na dně propasti Macochy. Policie nedovolila jakékoliv šetření a prohlásila případ za sebevraždu, ačkoliv vše nasvědčuje (či spíše právě proto, že vše nasvědčuje) tomu, že nešlo ani o nehodu, ani o sebevraždu.

Nezávňé zdražení potravin v Československu o 40% a více nám připomíná, abychom nezapomínali v první řadě na ty, kdo jsou doma z velké části odkázáni na naši pomoc - to jest např. rodiny s početnými dětmi, rodiny uvězněných pro víru či šířeji pro vlastní přesvědčení ... Už jste mysleli na to, jak se zapojíte do pomocných akcí těm u nás nebo v Polsku? Stačí se obrátit na adresu naší misie nebo paní Stránské a dovíte se, jak konkrétně přiložit ruku k dílu!

ČETLI JSME KNIHU

(M. Malinski, *Celý tvůj*, vydala Křesťanská akademie Řím)

Šli jsme tedy do Františkánské ulice. Černá, velká, těžká vrata, široké staré křížové chodby a široké kamenné schody. Obrovské prostory, jejichž stěny byly zcela zaplněny především portréty předchůdců na arcibiskupském krakovském stolci. Přišel arcibiskup. Viděl jsem ho poprvé zblízka. Malá drobná postava tohoto knížete byla známa v celém Polsku, jakož i na generální správě a též v těch územích, která byla přiřčleněna k říši nebo k Sovětskému Svazu. Přísný obličej s klasickými rysy a velkým nosem se zdál tmavý, jako od slunce opálený, vlasy krátké, šedivé. O jeho neústupnosti a odvážném vystupování v zájmu obyvatelstva vůči úřadům kolovaly už legendy. Všichni v něm spatřovali hlavu polského národa, povolaneého mluvčího nejen ve věcech náboženských, nýbrž i všedních.

"Jak jsem slyšel od Karla Wojtyly, chcete se stát knězem." Mluvil krátce, zřetelně, trochu přes nos.

"Ano", řekl jsem.

"Nemáte prý maturitu".

"Mám maturitu, ale technickou. Potřebuji humanistickou."

"Jak dlouho ještě na to potřebujete?"

"Necelý rok."

"Dobře, přihlaste se po maturitě znovu."

Válka zatím dosáhla vrcholu. Východní fronta se blížila stále víc. Nám všem bylo jasno, že porážka Německa je nevyhnutelná. Německé úřady v Polsku a tedy i v Krakově zesilovaly teror. Na zdech domů se začaly objevovat plakáty se seznamy rukojmí; tito lidé bývali ihned zastřeleni, jakmile partyzáni nějak zaútočili na Němce. Na několika místech ve městě byly zřízeny pancéřové blokády: vysoké, železobetonové špalky, které měly zabarikádovat cestu tankům. Na ulicích byly hlídky: vždycky tři muži, dva po stranách s karabinami nebo strojnými puškami, připravenými ke střelbě, mezi nimi třetí, který prohlížel průkazy. Už se neříkalo "Výkaz prosím", nýbrž "Ruce vzhůru". Často se stávalo, že partyzáni místo průkazu vytáhli pistoli a stříleli.

... ..

Uvažoval jsem, zda mám jít ještě do továrny a rozhodl jsem se, že zůstanu doma. Náhle někdo zaklepal.

"Kdo je tam?" - "Farář."

"Farář?" To mě překvapilo. Nemohl jsem poznat hlas. "Který farář?"

"Farář Kuckowski v pověření arcibiskupa."

Otevřel jsem ve dveřích stál mně neznámý kněz s přátelským úsměvem ve tváři.

"Prosím, pojdte dál."

"Mám vám vyřídit prosbu arcibiskupa knížete Sapiehy, abyste se dostavil dnes odpoledne do semináře. Začneme s vyučováním."

"Ale já nemám ještě maturitu."

"Pak budete zároveň studovat i dělat maturitu."

"Kdo přijde ještě kromě mne?"

"Uvidíme," odpověděl vyhýbavě.

"Odpoledne vás někdo odvede, abyste se k nám bezpečně dostal."

... ..

Konečně jsem se vřítit dovnitř a padl nějakému mladému muži téměř do náruče. Moje první otázka: "Je Karol Wojtyła zde?"
"Ano, je taďy."

"Kde jsi byl přes to řádění?"

"představ si, seděl jsem doma, ale naštěstí nevešli dovnitř."

Nejdůležitější bylo, že se vůbec začalo. Příštího dne přišlo ještě několik dalších ze vzdálenějšího okolí. Město se pomalu vracelo k normálnímu životu.

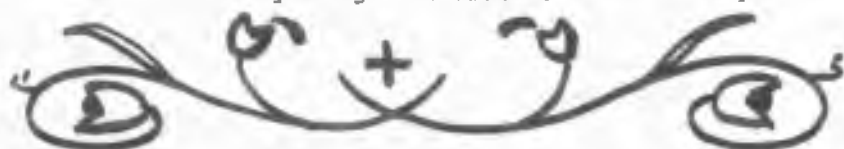
(Snad už jste pochopili, že kniha je životopisem nynějšího sv. Otce, někdejšího kardinála Wojtyły, dnes Jana-Pavla II.)

Z přednášky otce Koláře České křesťanství
(první část: Velká Morava)

Činnost byzantské mise znamenala bezprostředně velikou zbraň proti násilí, vedenému ve jménu pokřesťanstění barbarů na našem území ze západu. Všechno, co se nám zachovalo v archivech, ukazuje, že bavorští misionáři nerezignovali. Šlo pochopitelně o více, než jen získávání učedníků pro Kristovo učení. Jmenovitě nutno poukázat na zvyk, běžný v německých zemích, podle kterého např. chrámy a tudíž i případné výtěžky z nich, patřily biskupům a opatům, kteří je založili. Samostatný rozvoj slovanské církve tedy znamenal mimo jiné také podstatné ztenčení příjmů příslušných prelátů, které si ostatně musíme představit jiné, než jsme na to zvyklí dnes. Byli to často více válečníci a dobyvatelé, než mniši - a to nezáleželo jen na jejich osobních zálibách či choutkách. Zakládání klášterů, chrámů a vůbec církevní struktura mohla jistě být zdrojem slušných příjmů, ale jen za předpokladu, že zde byla také účinná moc je chránit proti neustálým nájezdům loupežných hord, ale také chtivé šlechty a dokonce nezřídká i příslušných zemských knížat.

Papežové tohoto období, to jest nejdříve Mikuláš I. a po něm, v poněkud menší míře, Hadrián, uplatňovali nadřazenost duchovní moci nad mocí světskou, jak to odpovídalo sotva ustálené situaci v Evropě po velkém stěhování národů, které překlenula jako jediná životaschopná instituce právě církev. Rostoucí římský centralismus sebou pochopitelně nesl nedůvěru vůči síle nové provincie na vý-

chod od pasovské diecéze. Podobně ovšem byla posuzována i moc biskupa pasovského, solnohradského a jiných. Bylo třeba dobře zvážit mnoho okolností. V tomto smyslu také vyústily úvahy v Římě do pozvání obou bratří k papeži. Papež jejich práci přál a žehnal jí, ale neopomínal si zajistit také přímý styk s rodící se oblastí, tak trochu přes hlavy franckých misionářů a jejich vrchností. Jen za této situace, hrozící dokonce odbojem nesnadno kontrolovatelné, protože příliš vzdálené (ale zato Byzanci dosti blízké!) Moravy, se mohlo podařit něco tak neslýchaného, jako bylo schválení zvláštní liturgie v novém jazyce, jak se to také oběma vynikajícím bratřím ze Soluně povedlo.

Jako nedoručitelný se nám vrátil *Oběžník*

pan Jiřík	1180 BRUXELLES (Belgique)
pan Kusanr I.	92240 CHATENAY MALABRY
pan Matouš Ch.	93600 AULNEY SOUS BOIS
pan Presl	75004 PARIS
paní Sinn	75015 PARIS
pan Slavíček O.	78160 MARLY LE ROI

Na Oběžník a na Českou katolickou Misii přispěli

Anonym 6x Aillet	Bačák	Briend	Boubac		
Dvořáček	Fiala	Filip	Dolgoruky-Scherer		
Gavard	Gruber	Chlebec	Choutka	Bernhard	
Heller	Kohlerová	Kukula	M. B.	Novotný	
Padouk	Petr	Rezac	Řehák	Smutek	
Slabý	Šedý	Švanda	Tichý	Trnka	Verliac

Všem dárcům bez rozdílu upřímně

Pán Bůh zaplať!

Příspěvky šekem nebo poštovní poukázkou posílejte vždy na adresu Misie - nikdy ne na "Oběžník", který sám o sobě není žádná právní osoba!!! Je to bulletin Misie, která jej financuje a za něj odpovídá. Takže adresa pro příspěvky je

Mission Catholique Tchèque, CCP 2013863M PARIS

Náš program:

Mše sv.: Každou první a třetí sobotu v měsíci ve čtvrt na šest večer (17. 15 hod) v kapli domu
CENTRE SEVRES, 35, rue de Sevres, 75006 Paris
(métro Sevres - Babylone)

Po mši sv. pravidelná setkání v sále č. 5. v přízemí domu, s kulturním programem

Na březen a duben jsme připravili:

6. března - paní *Eva Řeháková* připravila pásmo o J. Seifertovi (původně plánováno na únor, ale neuskutečněno v důsledku jiného naléhavého programu)
20. března - *otec Kolář* přednese II. část přednáškového seriálu s titulem "České křesťanství". Tato část se bude zabývat středověkem (zhruba do konce vlády Karla IV.)
3. dubna - *Květná neděle*. Liturgie květné neděle se svěcením ratolestí a recitací pašijí zabere více času, než obvykle, takže na závěr jen připravíme liturgii Bílé soboty a Vzkříšení, především zpěv
10. dubna - BÍLÁ SOBOTA. Tento veliký svátek oslavíme vcelku podobně jako v loňském roce liturgií Bílé soboty, zakončené našim českým tradičním *Vzkříšením*. Na závěr malý aperitiv, při kterém si budeme moci popřát příjemné velikonoce.

ZAČÁTEK OBŘADŮ BÍLÉ SOBOTY přesně v 18 hod 00
Přijďte všichni a buďte dochvilní !

"OBĚŽNÍK" - Circulaire, bulletin de la Mission Catholique Tchèque de la région parisienne

Certificat d'inscription n. 52316

Périodique paraissant 6 fois par an, abonnement 15,- FF

Editeur responsable: P. Petr K o l á ř SJ 35, rue de Sevres 75006 PARIS
tél. 544-58-91

Les abonnements par chèque à l'adresse:

MISSION CATHOLIQUE TCHÈQUE, CCP 201 38 63 M Paris